

ตอนที่ ๒๓ ไปวัดบางนมโค

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ตรงกับวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๗ เป็นวันบันทึกเสียง

ความจริงวันนี้ก็ยังป่วยไข้ไม่สบายมาก นอกจากเป็นโรคทางท้องแล้ว ก็ยังมีโรคไข้หวัดเข้ามาเล่นชะงอมแวม แต่พอมีแรงบ้างเล็กน้อย ที่ต้องมาพูดก็เพราะว่ามีเรื่องควรจะพูดเพื่อความเข้าใจของบรรดาท่านพุทธบริษัท

ตอนนี้เป็นตอนสุดท้ายของเล่มต้น ตอนที่ผ่านมาแล้วได้พูดถึงฐานะของวัดบางนมโค และบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทวัดบางนมโค ว่าคนในสมัยนั้น มันคนละสมัย เป็นคน "ไม่รู้" ง่าย ต่อมาพามาพักที่วัดชินวรสถิตย์ ๑ ปี ท่านก็บอกว่า "ท่านไม่รู้" และต่อมาใช้เวลาทั้งหมด ๒๗ ปี ปี พ.ศ.๒๕๒๗ บางคนเพิ่งจะรู้ว่าอาตมายังมีชีวิตอยู่ แต่ว่าทั้งนี้ก็ไม่ใช่โทษใคร บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเป็นเรื่อง **กฎของกรรม**

แต่ที่ท่านฟังแล้ว ขอได้โปรดทราบที่อาตมาพูดเมื่อถอยหลังไป ๒๗ หรือ ๓๐ ปี ไม่ใช่ชาวบ้านบางนมโคในสมัยปัจจุบัน ชาวบางนมโคในสมัยปัจจุบันนี้เป็นชั้นลูกชั้นหลานไปแล้ว สำหรับท่านในสมัยนั้น ต่างคนต่างก็ตายกันไป

ถ้าจะถามว่า "อาตมาได้ทำผิดคิดร้ายอะไรไว้มากหรือ คนชาวบางนมโคทั้งหมดจึงไม่สนใจ"

ความจริงไม่ใช่ไม่สนใจ คนบางนมโคเวลานั้นตกอยู่เป็นคน ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งสนับสนุนวัด แต่อีกกลุ่มหนึ่งเบียดเบียนวัด

คำว่าเบียดเบียนวัดก็หมายถึงว่า วัดต้องอยู่ภายใต้อำนาจ ใครจะเป็นเจ้าอาวาสก็ตาม จะต้องอยู่ในฐานะภายใต้อำนาจท่านผู้มีอิทธิพลในสมัยนั้นจึงจะอยู่เป็นสุข แต่ว่าพอสมัยที่อาตมาไปเป็นเจ้าอาวาส ท่านทั้งหลายก็ทราบอยู่แล้วว่า **ถ้าอะไรที่ผิดวินัยอาตมาก็ยอมไม่ได้**

เรื่องที่จะสะดุดใจกันหนักถึงกับการประกาศเป็นศัตรูก็มีอยู่เฉพาะเรื่องเดียวคือเรื่องเงิน อาตมาเข้าไปรับตำแหน่งเจ้าอาวาสใหม่ ๆ ตรวจสอบบัญชีที่หลวงพ่อบานท่านลงบันทึกไว้ ท่านเขียนไว้ด้วยลายมือของท่านเอง ว่าเงินฝากคนนั้นไว้เท่านี้ ฝากคนนี้ไว้เท่านี้ อาตมาก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าเวลาผ่านไปหลายปี เงินจำนวนนั้นจะมีอยู่หรือเปล่า อันนี้ก็ไม่ต้องทราบ จึงได้เชิญท่านเจ้าของชื่อที่หลวงพ่อบานเขียนชื่อไว้

ว่าฝากเงินไว้ ถามท่าน ท่านก็ยอมรับว่าเป็นความจริง ถามถึงยอดเงินตามจำนวนที่
หลวงพ่อบานเขียน ท่านก็บอกว่ามีจริง

แต่คำว่า "มี" บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทต้องคิดเหมือนกัน เวลากาลผ่าน
มาหลายปี ถ้าเป็นต้นไม้มันก็ผลิดอกออกผล อาตมาก็ไม่ได้คิดอย่างนั้น ก็ถามว่า

"น้ำ ถ้าอาตมาจะนำมาก่อสร้าง น้ำจะเห็นด้วยไหม?"

ท่านผู้นั้นก็บอกว่า "เห็นชอบด้วย"

ถามว่า "ไม่เดือนร้อนหรือ?" ก็บอกว่า "ไม่เดือนร้อน"

จึงบอกท่านว่า "ถ้าต้องการจะแจ้งให้ทราบก่อนล่วงหน้า ๗ วัน"

อาตมาก็เริ่มทำการก่อสร้าง และท่านผู้นั้นท่านก็ดี ท่านมีจริยาเรียบร้อย
เป็นคนมีจริยานิยมขลังมาก ก็ไม่เห็นมีอะไร แจ้งไปที่ไร ท่านก็นำมาให้ทุกที่ อาการที่
แสดงออกถึงการรังเกียจหรืออาการโกรธก็ไม่มี

แต่ก็ต่อมามีเรื่องแปลกอยู่จุดหนึ่ง นั่นก็คือไม่ใช่ตัวท่านเอง เป็นคนอื่นที่
อยู่ข้างเคียงแสดงความโกรธแค้น ถึงกับไปพูดว่า "อัมมานี้ มันสำคัญมาก เอาไว้ไม่ได้"
ถ้าเจาะหน้าจะต้องยิงบ้าง เจาะหน้าจะต้องฟันบ้าง สนวนทางจะต้องฆ่าชะบัง
จนกระทั่งคนที่รับฟังทนมไม่ไหว ก็มีคนกลุ่มหนึ่งมาแจ้งให้ทราบว่าคนพวกนั้นไปพูดอะไร
ที่ไหน และก็แสดงอาการโกรธเคือง จึงได้บอกเขาว่า

"พี่ (หรือน้ำก็ตาม) อย่าเพิ่งโกรธเลย เขาอาจจะพูดด้วยความเมาก็ได้"

ถามว่า "ที่เขาปรารถนาเรื่องนั้น เพราะเหตุอะไรเป็นเหตุ"

เขาบอก "เงินนี้อยู่มาตั้ง ๑๐ ปี ๒๐ ปี หลวงพ่อบานฝากไว้ และเจ้า
อวาสก็ผ่านมา ๒ องค์ คือหลวงพ่อดีกกับอาจารย์เจิม ก็ไม่มีพระองค์ไหนที่มาขอเงิน
เอาไปทำการก่อสร้าง ไปขอเบิกเงิน เขาก็เก็บเขารักษาเอาไว้ แต่ว่าเจ้ามหานี้มาเป็นเจ้า
อวาสน้อยเดียวมันเบิก มันเข้ามาสร้างความเดือดร้อนใจ"

ความจริงเสียงนี้นะ เมื่อฟังกันไปจริง ๆ แล้ว ก็ไม่ใช่เสียงคนเขารับเก็บ
เงิน เป็นเสียงคนอื่น

นี่เป็นจุดสะดุดจุดหนึ่งที่อาตมาขอเบิกเงินของวัดซึ่งเก็บไว้นานแล้ว เอา
มาใช้จ่ายเนื่องในการก่อสร้าง แต่ว่าท่านผู้เก็บรักษาไม่ได้พูด แต่คนอื่นที่มีสภาพ
ใกล้เคียงกลับโกรธ นี่จุดหนึ่งที่คนกลุ่มหนึ่งที่เกลียดอาตมา

และก็จุดที่ ๒ เรื่องการเงินเหมือนกันหลังจากงานนมัสการวัด และตอนนั้นอาตมาก็ไปรับงาน เงินของสงฆ์นั้นนอกจากที่หลวงพ่อบานท่านบอกว่าฝากเขาไว้หลายสิบปี มันอาจจะเกิน ๑๐ ปี และไม่มีตัวเงินอยู่ ต่อมาก็คิดว่าทำอะไรวัดจึงจะมีเงิน ไปตรวจบัญชีงานประจำปีเห็นกำไรสุทธิ ๒๐๐ บาท ทั้งนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าทายกหรือกรรมการวัดจะโกง เพราะว่าเวลานั้นเวลาจัดงานจริง ๆ คนโหรงเหรงเต็มที คนไม่มีมาในงานนมัสการ ซึ่งผิดกับสมัยที่หลวงพ่อบานมีชีวิตอยู่มาก

อาตมาก็ดำริว่า "เราจะประกาศเกียรติคุณของหลวงพ่อบาน คนเคยเคารพนับถือมามาก แต่ทว่าเวลานี้คนลืมหลวงพ่อบานไปเสียแล้ว เพราะวัดไม่ประกาศให้ทราบ" จึงหาทางจะนำเรือออกไปประกาศงานวัด คือเข้าเขตเข้าสายสุพรรณบุรีเพราะว่าในสมัยหลวงพ่อบานมีชีวิตอยู่ คนสุพรรณบุรีเคารพนับถือหลวงพ่อบานมาก

แต่ก็มานอนนึกว่าค่าเรือของเขานี้ เขาให้เช่าเดือนละ ๑,๕๐๐ บาท นี่ต้องออกค่าน้ำมันเองนะ เอาค่าเช่าเรือ เครื่องขยายเสียงก็ไม่มี ต้องเช่าเครื่องขยายเสียงอีกเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท สมัยนั้นค่าของเงินแพงมาก ถ้าเราเดินทางไปแบบนี้ถ้ามีรายได้ต่ำกว่าวันละ ๑๐๐ บาท ก็หมายถึงว่าต้องเป็นหนี้ เพราะก็เป็นหนี้ที่ไม่มีอะไรจะชำระเขาด้วย ทั้งนี้เพราะอะไร ก็เพราะว่าสตางค์ของวัดไม่มีเลย อาตมาก็เป็นคนไม่มีสตางค์ ไม่เก็บสตางค์กับเขา เป็นนักเทศน์ก็จริงแท้ แต่ทว่าไม่ได้สะสมเงินทองไว้

(วันนี้มีเสียงกระแห่มแอมโอมมาก โปรดทราบว่าจะเสมหะยังพันคอมาก)

ก็มานั่งนอนคิดว่าทำยังไง และก็ท่านผู้เก็บรักษาเงินนี้แหละ ที่อาตมาต้องชมท่าน ท่านเป็นคนดีจริง ๆ มีจริยานิมโนล ท่านมาก็ปรึกษากันว่าจะทำอย่างไรในเมื่อต้นทุนมันไม่มี ค่าใช้จ่ายอย่างน้อยต้องถึงวันละ ๑๐๐ บาท

แต่จริง ๆ แล้ว วันละ ๑๐๐ บาทมันก็ไม่พอ น้ำมันเครื่องยนต์ทั้ง ๒ เครื่อง คนที่ไปในเรือก็ต้องจ่ายสตางค์ และค่าอาหารการบริโภคก็ต้องกิน ทุกอย่างก็เป็นเงินหมด

ท่านผู้นี้ท่านก็ดีท่านบอกว่า "ก็ลองดูครับ ผมคิดว่าอย่างน้อย ๆ มันก็ต้องมีทุนกันบ้าง เขาคงให้บ้าง"

ก็บอกกับท่านว่า "ไปคราวนี้ไม่ได้ไปหวังหาเงิน ต้องการอย่างเดียว คือ ประกาศเกียรติคุณให้บรรดาญาติโยมทราบว่าเวลานี้ท่านล้มกันเสียแล้ว" ท่านก็บอก "เอา"

และก็เป็นเรื่องน่าแปลกจุดหนึ่ง นั่นก็คือตอนกลางคืนนอนภาวนาอยู่ ประมาณตี ๒ เศษ ๆ ได้ยินเสียงคนพูดจะเป็นเสียงผู้หญิงก็ไม่ใช่ จะเป็นเสียงเด็กก็ไม่ใช่ เสียงก้ำกึ่งกัน มานั่งพูดข้างหลังว่า

"ไปได้ ไปได้ ช่วยกัน ช่วยกัน ฉันจะช่วย"

ก็เป็นอันว่าตัดสินใจไปตามเสียงนั้นตามคำแนะนำของท่านผู้พูด คือ ท่านผู้รักษาเงินก็แนะนำว่า "ควรจะไป" เพราะวัดเราโถมเต็มที

นี่ความจริงคนเก็บรักษาเงินจริง ๆ ท่านไม่ได้เจ็บใจ แต่คนอื่นมาเจ็บใจ ก็สงสัยเหมือนกัน สมมติว่าท่านเอาเงินของท่านให้พวกนั้นกู้เอาไป เวลาวัดต้องการท่าน อาจจะต้องเรียกเงินของท่านคืน คนอื่นถึงได้เจ็บใจ ก็เป็นเรื่องน่าอัศจรรย์

ถอยเรือออกจากวัด อีเหละเซะเซะแค่ตลาดบ้านแพนนิดเดียว กว่าจะถึงก็เที่ยง แล้วก็เดินทางเรื่อยเข้าไปในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี

พอไปถึงเขต ตำบลบ้านสุดหรือไผ่คองดิน ก็มีเจ้าหน้าที่ตำรวจอำเภอ บางปลาหมอหลายท่านนั่งไปกับเรือด้วย ท่านเป็นสายตรวจ เป็นเพื่อนกัน ก็เข้าไปช่วยทำงานด้วย ญาติโยมพุทธบริษัท (เวลานั้นเอารูปหล่อหลวงพ่อบานไปด้วย) ทุกคนลงมาในเรือ ก็ต่างคนต่างร้องให้ ต่างคนต่างกราบ ส่วนใหญ่ผู้ใหญ่ที่มีอายุมาก ๆ ร้องให้ คิดถึงหลวงพ่อบาน จอดแต่ละท่าก็ต้องใช้เวลาานาน ๆ ท่านทำบุญกันบ้าง ไม่ทำบ้าง ใ้เรื่องการทำบุญไม่สำคัญ ท่านก็เรียกลูกเรียกหลานประกาศคุณงามความดีของหลวงพ่อบานให้ลูกหลานทราบ

ต่อมากลางที่มีตำรวจไปในเรือ ชาวเรือก็ไปถึงวัดบางนมโคว่า

"เวลานี้เรือของวัดบางนมโคนี้ออกประกาศเกียรติคุณของหลวงพ่อบาน ถูกจับตำรวจนั่งเต็มลำ"

เวลานั้นท่าน **รังสรรค์ รังสิกุล** เป็นนายอำเภอเสนา คณะกรรมการวัด หรือทายกก็ไปถามท่าน ท่านก็บอกว่า

"ไม่เป็นไร เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องอะไร เป็นเรื่องบอกบุญหรือประกาศเกียรติคุณกัน ถ้ามีเรื่องเขาต้องส่งมาที่นี่"

"ตามข่าวเขาบอกถูกจับอาวุธปืนในเรือด้วย"

ท่านบอกว่า "เรื่องอาวุธปืนไม่เป็นไร ถ้ามีใครคนใดคนหนึ่งที่เป็นเจ้าของ
เขารับมันก็หมดเรื่องกันไป"

แต่ความจริงการไปคราวนั้นปืนมีหลายกระบอก แต่ไม่ใช่ปืนของทางวัด
หรือปืนของคนทั่วไปกันเรือ เป็นปืนของตำรวจ ตำรวจบางคนมีทั้งปืนสั้นปืนยาว แต่เขา
ไม่ได้จับนี่

เป็นอันว่ากรรมการวัดกับพรรคพวกชุดหนึ่งไป ก็ไปถามความเป็นจริง
เขาบอกว่า

"เรื่องไม่มีอะไร เจ้าหน้าที่ตำรวจเขาช่วยงานต่างหาก ไม่ใช่ว่าเขาจับ"

เป็นอันว่าคุยกันไปคุยกันมา ตอนเย็นก็มีในบุคคลที่นั่นกลุ่มหนึ่งออก
ปากบอก

"เงินมีมากไหม ขอยืมสัก ๕,๐๐๐ เถอะ"

ก็เลยบอกไปว่า "มันจะมีมากอะไร ที่เขาทำบุญมามันก็กินหมด
โดยมากไม่มีอะไรต้องเสียค่าน้ำมันทั้งสองเครื่อง ทั้งเครื่องยนต์และเครื่องไฟฟ้า
ต้องเสียค่าแรงงานคนงาน ต้องเสียค่าเช่าเรือ ค่าเช่าเครื่องไฟฟ้าและก็กิน มันก็
ไม่เหลือ"

เมื่อเขาฟังแล้วเขาก็เห็นใจ แต่ความจริงเป็นเรื่องเขาไม่พอใจ มาทราบที่
หลังว่าคนออกปากขอยืมเงินนี้ไม่พอใจ อยากรู้ว่าใครเลย เพราะท่านก็ตายไปหมดแล้ว

ต่อมาเรือก็ไปถึงอำเภอสามชุก ก็มีท่านกรรมการอีกคนหนึ่ง บอกลูก
ชายไปว่า

"เงินมีมากไหม ขอยืมสัก ๘,๐๐๐ บาท จะเอาไปซื้อเสามาขาย"

ก็บอกว่า "เงินเท่าที่เห็นนี่มันไม่ใช่เงินเก็บ มันต้องเป็นเงินจ่าย
นอกจากจะจ่ายกิน จ่ายค่าเช่าเครื่องเรือ ค่าเช่าคนงาน ก็ยังซื้อของซื้อไม้เอาไป
สร้างวัด เวลานี้ยังให้เขาไม่หมด เขาเห็นว่าพอมิรายได้ เขาจึงให้เชื่อ"

จุดนี้อีก เขาก็ไม่ชอบใจ

และต่อมาก็มีบุคคลคนหนึ่งมาแนะนำบอกว่าเงินรายได้ของวัดงาน
ประจำปี หลังจากวัดเคยได้ ๒๐๐ บาท ปีแรกไปจัดงานที่นั่น น้ำท่วมจัด ได้กำไรสุทธิ

๙,๐๐๐ บาท ต่อมาก็เป็น ๑๒,๐๐๐ บาท มาอีกปี ๒๐,๐๐๐ เศษ มาอีกปี ๓๐,๐๐๐ เศษ มาอีกปี ๔๐,๐๐๐ เศษ จนกระทั่งถึง ๖๐,๐๐๐ บาทเศษ แต่ก็แต่ละคราวเมื่องานเสร็จ ก็ชำระหนี้หมดทันที หักค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายนี้จ่ายจริง ๆ ไม่เก็บไว้เลย หมดแล้วก็ชำระหนี้กับเจ้าหนี้ต่าง ๆ เงินมันก็ไม่เหลือ ท่านผู้ นั้นคิดว่าเงินเหลือ จึงได้บอกว่า

"เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน เงินงานวัดทั้งหมดนี้ผมจะเอาไปให้เขากู้ และก็ดอกเบี้ยจะส่งวัดตามกฎหมาย ส่วนที่เหลือเป็นเรื่องของผม"

ก็บอกว่า "ทำอย่างนั้นไม่ได้ เงินญาติโยมพุทธบริษัทเขาทำบุญมา และบอกเขาบอกว่าจะชำระหนี้ ทำแบบนั้นไม่ได้"

นี่เล่าอย่างย่อ ก็รวมความว่าปัจจัยเรื่องเงิน เป็นปัจจัยให้คนกลุ่มหนึ่ง โกรธมาก ที่โกรธมากก็ถึงว่าคิดอยากจะฆ่า คิดอยากจะไล่ แต่คนอีกกลุ่มหนึ่งก็มีความหวังดี คิดจะช่วย เกือบจะมีการต่อสู้กันหลายครั้ง เกือบจะต้องประหัตประหารกัน

ก็บอก "อย่าทำอย่างนั้นเลย เขาก็พูดไปอย่างนั้น เขาต่ำข้างนอก เราจะไปโกรธอะไร"

แต่ทั้งนี้ก็ต้องขอขอบคุณอีกคนหนึ่ง ตายไปแล้วเหมือนกัน **คุณชมหรือ** เรียกว่า "**พีชม**" ใคร ๆ เขาเรียกว่า "**พีชม**" เป็นนักเลง พีชมนี้แหละเป็นคนให้ชีวิตให้ ความปลอดภัยอยู่มาก และประกอบบกับคนอื่นที่มีความหวังดี ความจริงคนที่หวังดีจริง ๆ นะ ค่อนตำบลด คนที่ประทุษร้ายจริง ๆ นะไม่ก็คน

ทีนี้ถ้าถามว่า "ทำไมจึงมีการทอดทิ้ง?"

เรื่องนี้ก็มีความจำเป็น เพราะแต่ละตำบลย่อมมีคนที่มีอิทธิพลที่มีอำนาจ สามารถจะบงการอะไรก็ได้ มีอยู่คนหนึ่ง เมื่อพูดอะไรไปแล้วทุกคนต้องยับยั้งตามเขา แต่อาตมาก็ทราบว่า เขาผู้นั้นเป็นคนยับยั้งคน ก็ไม่ได้โกรธถือเป็นเรื่องธรรมดาว่าเป็นเรื่องภายนอกนะ

และก็มีอีกเรื่องหนึ่งที่เรื่องจะต้องเกิดแบบนั้น ก็เป็นไปตามคำสั่งที่วันบวชวันแรกของหลวงพ่อบานท่านเรียก เรียกกันว่าอบรม ในตอนดึกท่านบอกว่า

"ถ้าอยู่วัดนี้ถึง ๒๐ ปี ให้ออกจากวัด ถ้าคุณไม่ออกจากวัดจะเอาดีไม่ได้"

เรื่องนี้ น่าจะจริง เพราะต้องต่อสู้กับคนที่มีอารมณ์ใจไม่เสมอกัน คนที่มีกำลังใจไม่เสมอกันมีอย่างนั้น ต้องใช้อารมณ์ต่อสู้มันก็ยุ่ง แต่ก็พยายามหักอารมณ์ข่มใจตามระเบียบของพระ เมื่อถึงเกณฑ์ ๒๐ ปีจึงมีเหตุอย่างนี้ คือการป่วยไข้ไม่สบายเกิดขึ้น และก็เป็นที่ปัจจัยอันหนึ่งที่ความจริงเบื้องานประเภทนี้มาก มีความต้องการอย่างเดียว คืออยากได้อยู่คนเดียว เรื่องการกินนะไม่สำคัญ หุงข้าวกินเป็น กับข้าวมีน้ำปลาหน่อย มีพริกหั่นนิด กินได้สบาย ๆ อยากจะอยู่อย่างสงบสงัดไม่มีกังวล และอยู่วัดบางนมโคนอกจากจะต้องกังวลในวัด และก็สร้างนอกรวัดมาก ซึ่งคนพวกนั้นเขาเห็นแต่เขาไม่ยอมรับทราบ

ก็รวมความว่าด้วยกฎของกรรมอันนี้เป็นปัจจัยบันดาลอย่างหนึ่งให้คนทอดทิ้ง

ก็เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตอนที่ จะบรรลุลูกนิเสก สัมมาสัมโพธิญาณ เป็นเหตุบันดาลให้ปัญญาวิเศษ คือ ฤๅษีทั้ง ๕ เบื่อหน่ายหนีไปป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เมื่อมีความสงบเกิดขึ้น องค์สมเด็จพระภาควันต์จึงได้บรรลุลูกนิเสก-สัมมาสัมโพธิญาณ อาตมาก็เหมือนกัน ถ้ามีคนประคับประคองอยู่ คงทิ้งวัดมาได้ ตามคำสั่งหลวงพ่อบาน ในบางจุดเขาบอกมีคนไล่มา นี่ไม่จริง ยังไม่มีใครเขาไล่ออกมาแล้วตั้งหลายปีตำแหน่งอาวาสเขายังไม่จำหน่ายเลย เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบันนี้ไปรักษาการณ์อยู่ตั้งหลายปี อาตมาก็ไม่ทราบ เมื่อทราบแล้วก็หาทางออกให้มันถูกต้องตามบัญญัติของพระราชบัญญัติปกครองคณะสงฆ์

มาว่าถึงเรื่องนี้ก็ขอพูดสรุปสั้น ๆ ว่าเหตุมีอย่างนี้นะ

และอีกประการหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๗ คิดว่าเดือนพฤศจิกายน วันที่ ๒๕ จะพาศิษย์ไปนมัสการหลวงพ่อบานที่วัดบางนมโค ก็เลยเดินทางไปรถ ๓-๔ คัน การเดินทางไปนี้จะไปสอบถามว่าทางรถวิ่งนี้ใช้เวลาเท่าไร เวลาไปจริง ๆ เวลานั้นต้องเนิ่นนานกว่านั้น เตรียมข้าวปลาอาหารไปเสร็จ และก็ไม่ได้แจ้งให้ทางวัดทราบ คือไม่อยากจะรบกวน

ครั้งเมื่อไปถึงแล้วเพลพอดี ถึงหลังวัด พระท่านก็เริ่มฉัน มีพระองค์หนึ่งมานิมนต์ไปฉันข้างบน ก็บอก "ไม่ต้องหรอกครับ ผมมีอาหารมาฉัน"

เดินดูวัดก็ชื่นใจ มองดูลานวันเห็นมันแคบไป ก็สงสัยว่าตาเราไม่ดีหรืออย่างไร เมื่อท่านเจ้าอาวาสลงมาท่านก็บอกว่า "มันแคบไปจริง ๆ เพราะตลิ่งมันพังไป

๓ วาเศษ เชื้อนเก่าที่หลวงพ่อบานสร้างไว้พัง" ท่านมาสร้างเชื้อนใหม่และก็ทำลูกทรงหน้าวัดสวยสดงดงาม

อันนี้ต้องเห็นความอุทสาหะวิริยะของท่าน เต็มใจทำจริง ๆ และก็มีความสามารถเป็นพิเศษ เพราะวัดบางนมโคนี้ ถ้าพูดตามส่วน ถ้าเอาเงินทำบุญมันก็เลี้ยงตัวไม่รอด เจ้าอาวาสต้องเก่งจึงจะสามารถเอาเงินมาทำแบบนั้นได้ แต่การทำแบบนี้มันจะมันหนัก เพราะต้องจ้างเขารื้อ และก็จ้างเขาทำ เสียเงิน ๒ ชั้น แต่ก็ทำได้น่าปลื้มใจ ดูบริเวณวัดก็เทพื้นเรียบ ก็ต้องใช้เงินมาก

ครั้งไปดูทางด้านหลังวัด หลังวัดจริง ๆ นี่ที่ลุ่มมาก หนทางที่เดินไป กุดงั้นะ ความจริงหลวงพ่อบานท่านทำสะพานสูงขึ้นมาประมาณเมตรเศษ ๆ อาตมาจำไม่ได้ว่าเมตรเศษ ๆ หรือ ๒ เมตร จำไม่ได้ ต้องมีสะพานเดิน ถ้าดูความลึกจริง ๆ ก็ต้องไปดูที่กุดงั้นะ กุดงั้นะต่ำเป็นหลุมลงไปเท่าไร จะเห็นว่าพื้นจริง ๆ ของวัดเป็นอย่างนั้น แต่ว่าเจ้าอาวาสก็นำดินมาใส่ชะสูงทั่วบริเวณไปหมด

ตอนนี้เป็นการทำบุญหลังพระแน่ และทำบุญกันตูดพระแน่ ทั้งนี้เพราะอะไรญาติโยมที่ไม่เคยผ่านไปก็คิดว่าวัดจะมีดินดอนขนาดนั้น ก็เลยไม่ได้คิดว่าท่านเจ้าอาวาสจะเหนื่อยขนาดไหนและหนักขนาดไหน

แต่ความจริงแล้ว การถมดินถึงแม้จะซื้อถูกก็ปริมาณมากเกือบทั่วบริเวณวัด ไม่ใช่ของเล็กน้อยเลย อาตมาเดินไปก็อดชมความดีของท่านไม่ได้

ต่อมาดู**พระอุโบสถภายนอก** ชุ่มนี้สมัยก่อนทำไว้แค่เขียนสี และหน้าบันด้านหลังด้านตะวันออก ก็ไม่ได้ทาสีเลยเป็นปูนซีเมนต์เฉย ๆ คราวนี้แพรวพราวเป็นระยับ เป็นแก้วและทอง นั่นก็เป็นความสามารถของเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน คือ**พระครูวิหารกิจจานุยุต** เจ้าอาวาสปัจจุบัน

รวมความว่าเดินไปก็ชมความสามารถของท่านไป

จุดหนึ่งก็ไปเป็นกระท่อมคือกุฏิทำด้วยคอนกรีตเป็นกระท่อมเล็ก ๆ เป็นที่เจริญพระกรรมฐาน ก็ดีใจว่าวัดบางนมโคกำลังรื้อฟื้นความดีเดิมขึ้นมา การทำอย่างนี้ญาติโยมพุทธบริษัทก็จงอย่าคิดว่ามันง่ายนัก เพราะพระทุกองค์ไม่มีเงินในกระเป๋า จะต้องอาศัยกำลังใจของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท

บางท่านก็คิดว่า "ทำไมไม่ทำอย่างนั้น ทำไมไม่ทำอย่างนี้"

ทุกคนอยากทำให้มันดีแสนดี แต่ทว่าการทำนี้บรรดาญาติโยมทั้งหลาย ต้องอาศัยเงิน ถ้าญาติโยมไม่ศรัทธาเสียแล้วก็หมดท่ากัน

รวมความว่าการที่จะไปวัดบางนมโคคราวนี้ ทั้งนี้ก็เพราะว่า ทุก ๆ ปีที่เข้าพรรษามาหลายปีแล้ว **ท่านพระครูวิหารกิจจานุยุต** ท่านก็มาทำวัตรนมัสการประจำปีทุกปี เห็นใจท่าน ความจริงก็คิดว่าร่างกายมันจะทนไม่ไหว แก่แล้วก็ไม่อยากจะไปทางไหน แต่เนื่องด้วยความดีของท่านที่พระบาลีตรัสว่า

"บูชา ละภะเต ปุชัง วันทโก ปฎิวันทนัง"

"ผู้ไหว้ยอมได้ไหว้ตอบ ผู้บูชายอมได้รับการบูชาตอบ"

เมื่อท่านดีก็ควรจะไป แต่คิดว่าการไปก็คงจะไปเป็นครั้งสุดท้าย ร่างกายไม่ไหวจริง ๆ

ก็รวมความว่าไปถึงวัดแล้วก็เห็น **คุณเจริญ ทรงพร** เป็นกรรมการวัด และ **คุณถวัลย์ เวียงวัง** เป็นกรรมการวัด ก็ดีใจ เพราะคน ๒ คนที่มีประวัติดีเด่นตลอดมา **คุณเจริญ ทรงพร** จบนักธรรมเอก **คุณถวัลย์ เวียงวัง** เป็นอดีตครูประจำบาล เพราะสองคนนี้รู้จักใจ รู้ความเป็นมาของอาตมาดีมาก คือร่วมงานกันมาตลอดงาน ท่านทั้งสองคนเป็นคนดีจริง ๆ

เมื่อเห็นว่าทั้งสองคนเป็นกรรมการวัดที่ดีใจ คิดว่านับแต่นี้เป็นต้นไป (อาจจะเป็นมานานแล้วก็ตาม) คิดว่าวัดเจริญรุ่งเรืองแน่ เพราะว่าคนที่ดีมีความรู้มีศีลธรรมมีเหตุมีผล ก็มาร่วมด้วยกองการกุศลของวัด วัดก็ต้องเจริญ ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปตามปกติ นั่นก็หมายความว่าเงินให้มาแบบไหนก็ต้องไปแบบนั้น ก็ต้องถือว่าท่านเจ้าอาวาส คือ **พระครูวิหารกิจจานุยุต** เป็นคนมีโชคดี ที่ได้สองคนมาเป็นกรรมการวัด

นอกจากนั้นจะมีใครบ้าง อาตมาก็ไม่ทราบ เพราะวันนั้นเห็นสองคน เห็นบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่เคยรักเคยชอบอย่าง **พี่สละ พี่แจ้ว** มาหาท่านก็บ่นคิดถึงความจริงอาตมาก็คิดถึงแต่ทุกคน ต่างคนก็ต่างแก่ สองพี่น้องแก่กว่าอาตมา อาตมาแก่ขนาดนี้ยังไปไหนไม่ค่อยไหว สองพี่น้องหนักใหญ่ ก็ต้องขอขอบใจที่ท่านอุตสาหมาเยี่ยม มาเยี่ยมแล้วก็บอกว่า "คิดถึง อยากจะมาเยี่ยม"

บัดนี้ จะมาได้อย่างไร แก่มากแล้ว แต่ถึงกระไรก็ดีก็ต้องขอขอบคุณคนดี ทั้งนี้ก็มีข่าวมาเรื่อย ๆ ว่าคนทางบางโคนมคิดถึงและอยากจะทำกัน

ใ้การออกจากบ้านก็เห็นใจ มันต้องใช้เงินใช้ทอง อย่างอาตมาเดินทาง
ไปชั่วคราว ไปนิดเดียวรอด ๓ คืน รถจริง ๆ นะ ๕ คืน ถ้าคิดค่าใช้จ่ายจริง ๆ ก็ ๑๐,๐๐๐
บาทเศษ

**นี่แหละบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทไปทางไหนมันก็ต้องใช้เงิน ถึง
จะไม่ได้เองก็ตาม คนอื่นออกก็ต้องใช้สตางค์เหมือนกัน**

ก็รวมความว่าหน้านี้ สำหรับศาสนนี้ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ เพราะ
สัญญาณบอกเวลาหมดแล้ว ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญพูนผลจงมีแต่
บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนท่านผู้อ่านและผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์